

KAINUUN SUHDANNEKATSAUS

Syyskuu 2020

Talouden valtakunnallinen katsaus, kesä 2020

Valtioneuvoston kesäkuun katsauksessa BKT:n arvioitiin supistuvan 6 % vuonna 2020. Syykuun Suomen Pankin ennusteessa talous supistuu tänä vuonna hieman vähemmän; 4,7 %. Viennin lisäksi yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit supistuvat. Julkisten menojen lisääntyminen tukee talouskasvua. Talouden toipuminen vuoden loppupuolelta alkaen on hidasta epävarmuuden kasvun seurauksena. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,5 % vuonna 2021 ja 1,7 % vuonna 2022. Suomen Pankin ennusteessa BKT kasvaisi ensi vuonna 2,7 %. Julkinen talous velkaantuu erittäin nopeasti tänä vuonna ja talous pysyy 2020-luvun puoliväliin saakka selvästi alijäämisenä. Julkisen talouden alijäämä nousee yli 8 prosenttiin ja julkisyhteisöjen velka yli 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Työllisyys uhkaa heikentyä pitkäaikaisesti ja Suomen pankin ennusteen mukaan työllisyysaste on jäämässä noin 71 prosenttiin vuonna 2022.

Talouden näkymät niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ovat edelleen hyvin epävarmoja. VM:n ennusteessa on oletettu, että covid-19-epidemia hiipuu vähitellen pois ja syksyllä ei tule toista aaltoa. Kuluttajien luottamus ja talouden toimintakyky pysyvät kuitenkin heikkoina siihen asti, kunnes sairautteen on löydetty tehokas rokote tai hoito. Suomen Pankin mukaan viruspandemian tuoma epävarmuus heijastuu maailmantalouteen jatkossakin, mikä jarruttaa kotitalouksien kulutusta ja yritysten investointeja. Samasta syystä ulkomaankaupan näkymät säilyvät heikkoina.

Taloudellinen katsaus Kesä 2020, Talousnäkymät VM 2020:55

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162312>

Suomen pankki 14.9.2020 <https://www.eurojatalous.fi/fi/2020/artikkelit/suomen-talouden-valiennuste-syyskuu-2020-taantumaa-seuraa-hidas-toipuminen/>

Kaivostoiminta pehmensi koronaiskua Kainuussa

Kainuu on toistaiseksi selvinnyt muuta maata paremmin koronapandemian negatiivisilta vaikutuksilta. Korona kuritti erityisesti matkailu-, palvelu- ja tapahtuma-alaa, mutta kaivannaistoiminnan liikevaihto ja henkilöstömäärä kasvoivat.

Matkailusektorilla heinäkuu oli vahvan kotimaanmatkailun ansiosta monin paikoin hetkellinen pelastus. Työttömyyden tilanne on muuta maata parempi ja yritysten odotukset ovat positiivisemmat. Koronan vaikutuksesta kuitenkin lähes kaikkien toimialojen liikevaihto sekä henkilöstömäärä ovat laskeneet suuremmat vaikutukset voivat iskeä Kainuuseen viiveellä.

Kainuu on myös lentomotissa eikä koti- ja ulkomaisia matkailijoita pääse suorilla lennoilla maakuntaan. Samoin suuret tapahtumat peruttiin keväältä alkaen. Jo tähän mennessä syntyneet vahingot ovat merkittävät. Olennaista on saada nopeasti lentoliikenne palautumaan Kajaanin kentälle ja tapahtumamatkailu takaisin kasvu-uralle.

Kainuun suhdannekatsaus tammi-toukokuu 2020: korona kuritti matkailua — kaivannaisala tahkoo ennätyksiä

Kainuun liitto julkaisee normaalisti suhdannekatsauksen kahdesti vuodessa kesäkuussa ja joulukuussa. Koronapandemian vaikutuksista johtuen julkaistaan nyt syyskuussa ylimääräinen suhdannekatsaus. Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu on toimittanut Kainuun liitolle liikevaihdon suhdannetiedot tammi-toukokuulta 2020. Henkilöstömääräestimaatit ulottuvat kesäkuulle saakka.

Kainuun kärkitoimialoista korona iski karuimmin matkailusektoriin. Matkailun liikevaihto putosi tammi-toukokuun aikana 24,1 % ja henkilöstömäärä 15,4 %. Kaivannaistoimintaa ja elintarvikeklusteria lukuun ottamatta liikevaihto laski kaikissa Kainuun kärkitoimialaklusterissa. Kaivannaisalan liikevaihto kasvoi huimat 33 prosenttia. Henkilöstömäärät vähenivät kaikissa muissa klustereissa paitsi kaivannaistoiminnassa, jossa henkilöstömäärä nousi yli 24 prosenttia tammi-toukokuussa.

Liikevaihto kasvoi kärkitoimialoilla tammi-helmikuussa vielä keskimäärin, mutta maaliskuusta eteenpäin liikevaihto kääntyi laskuun. Kärkitoimialojen liikevaihto väheni keskimäärin eniten toukokuussa ja kaikissa päätoimialaklustereissa kaivannaisalaa lukuun ottamatta. Pahiten korona iski matkailuklusterin liikevaihtoon. Heti maaliskuussa rajoitustoimien astuessa voimaan pudotusta oli -23,4 %, huhtikuussa jopa -52,9 % ja toukokuussa -45,1 %. Kaivannaisalaa ei koronalla ole ollut negatiivista vaikutusta, vaan

Kuva 1. Kärkitoimialaklustereiden liikevaihdon ja henkilöstömäärien muutos tammi-toukokuussa 2020

Taulukko 1. Liikevaihdon muutokset tammi-toukokuussa kuukausittain 2020

2020	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Ka.
Elintarvikeklusteri	3,1	57,4	-22,5	3,8	-13,3	5,7
Energiaklusteri	-3,0	-29,6	-5,0	16,6	-12,5	-6,7
ICT- ja Elektroniikkaklusteri	3,7	4,2	8,3	-20,0	-9,7	-2,7
Matkailuklusteri	-3,7	4,8	-23,4	-52,9	-45,1	-24,1
Metalliklusteri	-0,7	-3,0	3,4	20,4	-28,2	-1,6
Metsä- ja Puuklusteri	-3,2	-29,7	-5,6	1,8	-15,5	-10,4
Kaivannaistoiminta	53,7	23,8	6,5	21,8	58,6	32,9
Biotalous	-2,1	-23,9	-6,7	7,4	-13,8	-7,8
ka.	6,0	0,5	-5,6	-0,1	-9,9	

liikevaihto kasvoi huimat 32,9 % tammi-toukokuussa ja lähes 59 % toukokuussa. Elintarvikeklusterin liikevaihto kasvoi tammi-toukokuussa yhteensä 5,7 % huiman helmikuun kasvun (57,4 %) ansiosta.

Henkilöstömäärät vähenivät tammi-kesäkuussa kaikilla kärkitoimialaklustereilla kaivannaisalaa lukuun ottamatta. Koronan takia matkailuklusterin henkilöstömäärä väheni eniten: maaliskuussa -29,1 %, huhtikuussa -37,4 % ja toukokuussa -31,5 %. Myös biotaloudessa ja siihen kuuluvissa metsä- ja puuklusterissa sekä elintarvikeklusterissa henkilöstömäärien suhdanteet huononivat huhti-kesäkuussa. Kaivannaisklusterin henkilöstömäärään ei koronalla ole ollut vaikutusta vaan henkilöstömäärä on lisääntynyt (tammi-kesäkuussa +21,8 %).

Kainuun näyttää toistaiseksi selvinneen kokonaisuutena hieman muuta maata paremmin koronapandemian vaikutusten ensimmäisestä aallosta. Kainuun laaja elinkeinorakenne kasvattaa

Taulukko 2. Henkilöstömäärien muutokset tammi-kesäkuussa kuukausittain 2020

2020	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Ka.
Elintarvikeklusteri	3,6	0,4	-8,2	-10,4	-8,6	-8,7	-5,3
Energiaklusteri	1,1	-17,3	-15,8	0,1	-4,5	-12,7	-8,2
ICT- ja Elektroniikkaklusteri	-5,5	-4,2	-1,9	-7,4	-3,2	-8,3	-5,1
Matkailuklusteri	-4,8	-4,1	-1,8	-29,1	-37,4	-31,5	18,1
Metalliklusteri	1,9	-2,9	-7,0	1,9	-7,7	2,5	-1,9
Metsä- ja Puuklusteri	0,9	-4,9	0,5	-4,5	-12,5	-11,6	-5,4
Kaivannaistoiminta	16,4	10,0	24,5	34,1	36,2	9,7	21,8
Biotalous	-0,2	-5,8	-3,3	-5,6	-10,4	-9,1	-5,7
ka.	1,7	-3,6	-1,6	-2,6	-6,0	-8,7	

Kainuun iskukykyä. Kainuun matkailusektorilla tehtiin yöpymisissä jopa kaikkien aikojen ennätyksiä heinäkuussa. Toisaalta vaikutukset voivat iskeä Kainuuseen viiveellä ja selvää on, että monet yritykset erityisesti matkailu- ja palvelusektorilla ovat hätää kärsimässä. Pitkittyvä lentomotti ja mahdollisesti lisääntyvät rajoitustoimet huonontavat tilannetta entisestään. Vaikka rajoituksia purettaisiinkin, ei ihmisten käytös muutu hetkessä. Myös toimialojen sisällä voi olla suuria eroja: toiset yritykset kasvavat ja toiset näivettyvät koronakurimuksessa.

Kainuussa ollaan laatimassa selviytymissuunnitelmaa koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleenrakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi.

Kainuun muutoskestävyys hyvä

Kainuun elinkeinorakenne on laaja, joten koronan vaikutukset eivät ole koettelleet Kainuuta niin pahasti kuin muuta maata keskimäärin. TEM:in OECD:n analyysiin pohjautuvan alueiden resilienssi-tarkastelun mukaan Kainuu on maakunnista kuudenneksi iskunkestävin kun tarkastellaan riskialttiiden toimialojen työpaikkojen osuutta yritysten työpaikoista maakunnittain (<https://tem.fi/tilannetietoa-koronakriisin-vaikutuksista>). Kriisiin ensimmäisenä reagoivia toimialoja ovat hotelli- ja ravitsemisala, palvelut ja vähittäiskauppa (apteekkeja ja ruokakauppoja lukuun ottamatta), yritykset, jotka ovat riippuvaisia globaaleista arvoketjuista, energiantuotanto sekä yksityinen sektori.

Ennätyksesä kotimaanmatkailussa paikkasi kevään menetyksiä

Kainuussa teollisuuden näkymät ovat olleet koko maasta poiketen toistaiseksi varovaisen positiiviset. Monilla Kainuun teollisuuden aloilla menee vielä hyvin ja yrityksillä on kehityssuunnitelmia. Vientiryitysten tilauskanta on kuitenkin selkeästi hiipunut ja negatiiviset vaikutukset tulevat alueelle viiveellä. Rakentaminen on yhä ollut hyvässä vauhdissa.

Matkailussa hyvä ja jopa ennätyksellinen heinäkuu paikkasi osittain erittäin huonoa kevättä. Tapahtumanjärjestäjille korona-aika on luonnollisesti ollut katastrofaalinen.

Työllisyys sukelsi keväällä mutta on sen jälkeen palautunut

Kainuussa työttömyyden huippu koettiin toukokuun alussa, jolloin työttömiä työnhakijoita lomautetut mukaan lukien oli yli 5 000. Kuluvan vuoden helmikuun lopusta työttömyys on pienentynyt 6 prosenttia ja on syyskuun ensimmäisellä viikolla jopa alhaisemmalla tasolla. Syyskuun alkupuolella työttömiä oli 3 114, joista lomautettuja vähän alle 300.

Kainuussa työttömyyden tilanne on muuhun maahan verrattuna hyvä. Myös nuorten työttömien määrä on kevään vaikeasta tilanteesta jo lähes palautunut vuoden takaiselle tasolle. Keskimäärin koko maassa työttömyys on kasvanut helmikuusta 30 prosenttia.

Kainuussa naisten työttömyys on sen sijaan entisestään kasvanut; nousua helmikuulta syyskuun ensimmäiselle viikolle on 16 prosenttia. Edelleen Kainuussa on kuitenkin miehiä enemmän työttömänä kuin naisia. Palvelu- ja myyntityöntekijöiden, asiantuntijoiden sekä toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöiden työttömyys on edelleen kasvanut. Eniten lomautettuna on raskaiden ajoneuvojen kuljettajia sekä myyjiä ja kauppiaita. Kainuun kunnista työttömien ja lomautettujen määrä yhteensä on lisääntynyt hieman Sotkamossa ja Hyrynsalmella (2 % molemmissa), muissa kunnissa vähentynyt.

Korona ei vielä tuonut konkurssiaaltoa

Patentti- ja rekisterihallituksen tilastojen mukaan yrityksiä perustettiin vielä tammi-kesäkuussa 2020 Kainuussa enemmän kuin yrityksiä lakkasi (perustetut 149, lakanneet 144). Lakanneita yrityksiä oli kuitenkin lähes 6 prosenttia enemmän tammi-kesäkuussa kuin edellisvuonna vastaavaan ajankohtaan. Elokuun 2020 loppuun ulottuvan Tilastokeskuksen konkurssien pikaennakkotilaston perusteella konkurssien määrä ei Kainuussa ole poikennut juuri tavanomaisesta eikä suuria henkilövaikutuksia toistaiseksi ole ollut.

Syksyn PK-yritysbarometrin mukaan koronapandemia on vaikuttanut vähiten Kainuun yritysten tulevaisuuden näkymiin Kymenlaakson ja Pohjois-Karjalan lisäksi. Työpaikkojen henkilöstöodotusten saldoluku (7) oli Kainuussa kaikista positiivisin. Myös investointiodotukset ovat Kainuussa piristyneet. Sen sijaan osaavan työvoiman saatavuus on edelleen pahentunut Kainuussa. PK-yritysbarometrin mukaan 42 prosenttia nostaa työvoiman saatavuuden kolmen pahimman kehittämisesteen joukkoon (koko maa 27 %). Tilastokeskuksen kyselyssä vuoden toisen neljänneksen kyselyyn vastanneista toimipaikoista jopa 71 % koki rekrytointiongelmia edellisen 12 kuukauden aikana (koko maassa 38 %). Viimeisen neljän vuosineljänneksen keskiarvo on Kainuussa korkein; 63 % (koko maassa 43 %).

Matkailuun kovin isku

Matkailu kasvoi Kainuussa kovasti neljä vuotta peräkkäin, mutta koronapandemia rajoituksineen romahdutti matkailijamäärät maaliskuukuussa. Kotimaanmatkailussa päästiin kansallisella tasolla lähelle normaalia heinäkuuta ja Kainuussa rekisteröityjen yöpymisten määrä oli heinäkuussa jopa ennätysellinen (134 000). Yöpymiset kasvoivat heinäkuussa Kainuussa yhteensä kuusi prosenttia ja kotimaisten määrä 12 prosenttia. Majoitusmyynti (3,4 M €) oli kuitenkin heinäkuussa 1,3 miljoonaa vähemmän kuin edellisvuonna, mutta toisaalta samalla tasolla kuin vuonna 2018. Tammi-heinäkuun majoitusmyynti väheni huomattavasti 65 prosenttia (11,1 M €). Kotimaan piristynyt matkailukysyntä ei kuitenkaan riitä syys- ja talvikaudella. Etätösuositukset ja kokoontumisrajoitukset ovat rajoittaneet tapahtumatoimintaa, ja Kainuussakin jouduttiin perumaan useita suuria tapahtumia. Muun muassa Kamarimusiikin peruuntuminen vei noin 2,5 miljoonan aluetalousvaikutukset Kainuusta. Luovien alojen digitaaliset sisällöt ovat hyötäneet koronatilanteesta, mutta näkymät muilta osin ovat erittäin huonot. Tapahtumatuotannon liikevaihto on tippunut valtakunnallisesti 90 %.

Palvelualojen liikevaihto putosi Suomessa kesäkuussa 2020 verrattuna edellisvuoteen yhteensä -13,8 %. Majoitus- ja ravitsemustoiminnassa pudotusta tuli -41 %, taide & viihdetoiminnassa -32 % ja kuljetusalalla -26 %.

Teollisuustuotannon lasku on jatkunut huhtikuusta asti. TEM:n syyskuun alussa julkaiseman talouden ja toimialojen valtakunnallisen koronatilannekuvan mukaan valtakunnallisesti teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto oli kesäkuussa 6,9 % pienempi kuin vuoden

2019 toukokuussa. Teollisuuden uusien tilausten arvo oli kesäkuussa 11,7 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Tammi-kesäkuun aikana tilaukset vähenivät kaikkiaan 11,3 % edellisvuodesta. Yritykset saivat heinäkuussa uusia tilauksia vuodentakaista vähemmän kaikilla teollisuuden toimialoilla. Suurten vientiyhtiöiden myymät, mutta vielä toimittamattomat tilaukset ovat toistaiseksi kannatelleet teollisuutta. Vaikutukset Suomen teollisuuteen tulevat osittain viiveellä, sillä investointihyödykkeiden tilaussykli ovat usein hitaita.

Loppuvuoden arviot näkymistä vaihtelevat yritysakohtaisesti, mutta ovat epävarmuuden ja heikon kysynnän vuoksi valtakunnan tasolla pessimistisiä. Koronatilanteen pitkittyminen vaikuttaa tuotantoon, työllisyyteen ja yritysten kassatilanteeseen. Teollisuuden tilauksia on viivästetty ja yleinen epävarmuus vaikuttaa kuluttajakysyntään, minkä vuoksi teollisuudenkin investointipäätökset ovat jähmettyneet. Komponenttipula haittaa yhä teollisuuden toimintaa jonkin verran. Teollisuusyritykset ovat lomauttaneet ja irtisanoneet työvoimaa. Lomautuksia on odotettavissa syksyn aikana lisää. Teknologiateollisuuden koronapulsikkisuuden perusteella arvioidaan, että teknologiateollisuudesta lähtee koronan takia vuoden loppuun mennessä lähes 10 000 työpaikkaa. Välillisten vaikutusten takia määrä nousee jopa yli 20 000:een.

Metallinjalostuksen yritykset arvioivat tilanteensa heikentyvän syksyn aikana, mutta **elektroniikka- ja sähköteollisuuden** yritysten arvio tilanteestaan nyt ja syksyn aikana on parempi kuin alkukesällä.

Metsäteollisuudenkin tilanne nähdään valtakunnallisesti haastavana. Tavaraliikenteen kuljettajien mahdolliset karanteenit aiheuttavat huolta metsäsektorissa. Sellun ja kartongin tuotanto on

kääntynyt lievään nousuun, jolloin myös puukauppa piristyneenä. Metsäsektoria pidetään yhtenä tärkeimmistä rooleista taantumasta ja koronakriisistä toipumisessa. Näin ollen panostukset toimintaympäristön kehittämiseen ovat avainasemassa. Kainuussa esimerkiksi Kuhmo Oy ilmoitti koronakurimuksen vaikeimman kuukauden eli toukokuun aikana 7 miljoonan investoinnista sahatavaran tuorelajitteluun.

Digi- ja ohjelmistoalan tilanne on koko maan osalta lähes normaali, mutta kasvua ei ole juuri näkyvissä. Poikkeuksen tässä tekee Kajaanilainen erityisesti exergaming tuotteita valmistava CSE Entertainment, joka kasvaa valtavaa vauhtia. Viime vuonna liikevaihto oli kuusitoistakertainen, ja yritys tekee myyntiä 30 maahan. Vientiteollisuuden kriisiytyminen voi kuitenkin vaikuttaa huomattavasti alan kysyntään. Vihreä ja digitaalinen elvytysstrategia luo uusia mahdollisuuksia alan innovaatiotoiminnalle sekä tarjonnan ja kysynnän vahvistamiselle.

Kaivannaisala on toistaiseksi säästynyt koronan negatiivisilta vaikutuksilta. Kainuussa liikevaihto on jopa kasvanut ennätystahtia. Vaikutuksia voi kuitenkin ilmetä kaivannaisalallakin viiveellä.

Tulevat kuukaudet poikkeuksellisen epävarmoja

Taloustilanteen positiivisia tekijöitä ovat tällä hetkellä elinkeinoelämän ja kuluttajien luottamuksen nousu, kaupan ja palvelujen liikevaihdon laskun pieneneminen, asuntokaupan elpyminen ja positiiviset signaalit Euroopan teollisuudesta. Kaivostoimiala on selvinnyt toistaiseksi poikkeustilanteesta monia muita toimialoja vähemmällä. Raaka-aineiden kysyntä on säilynyt hyvänä eri maiden ja maanosien erilaisista tauti- ja rajoitustilanteista johtuen.

Elinkeinoelämän riskitekijöitä taas ovat teollisuustuotannon ja uusien tilausten laskun jatkuminen ja Suomen viennin laskeminen Kiinaan, Venäjälle ja Yhdysvaltoihin. Valmistavan teollisuuden heikon kysynnän ja myynnin takia tuotannon katkosten todennäköisyys kasvaa ja kesto pitenee. Myös metsäteollisuus kohtaa useita haasteita ja monet matkailuyrittäjät ja -työntekijät eivät taloudellisesti kestä toiminnan uusia rajoituksia. Rajapäätösten lyhyt aikajänne vaikeuttaa matkailuyritysten varautumista matkailijoiden saapumiseen ja markkinointiin.

Klustereiden suhdanteet vuodesta 2018 vuoden 2020 touko-kesäkuulle

Biotalous liikevaihdon kehitys oli kasvusuuntaista vuoden 2018 aikana. Koko vuonna toimialan liikevaihto kasvoi yhteensä 9,2 prosenttia verrattuna vuotta aiempaan. Vuoden 2019 alkupuolella toimialan liikevaihdon kehitys kääntyi laskuun. Tammi-kesäkuussa 2019 toimialan liikevaihto väheni yhteensä 4,7 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla toimialan liikevaihdon kehitys hieman kohentui. Liikevaihto kasvoi tuolloin yhteensä 0,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 aikana biotalous toimialan liikevaihto supistui yhteensä 2,2 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuoden 2020 alkupuolella toimialan liikevaihdon kehitys romahti. Tammi-maaliskuussa liikevaihto väheni 11,7 prosenttia vuoden takaisesta. Huhtikuussa kehitys piristyi 7,4 prosentin kasvuun. Toukokuussa toimialan liikevaihto romahti taas 13,8 prosenttia vuotta aiemmasta. Tammi-toukokuussa liikevaihto väheni keskimäärin 7,8 % ja maaliskoukokuussa 4,4 %.

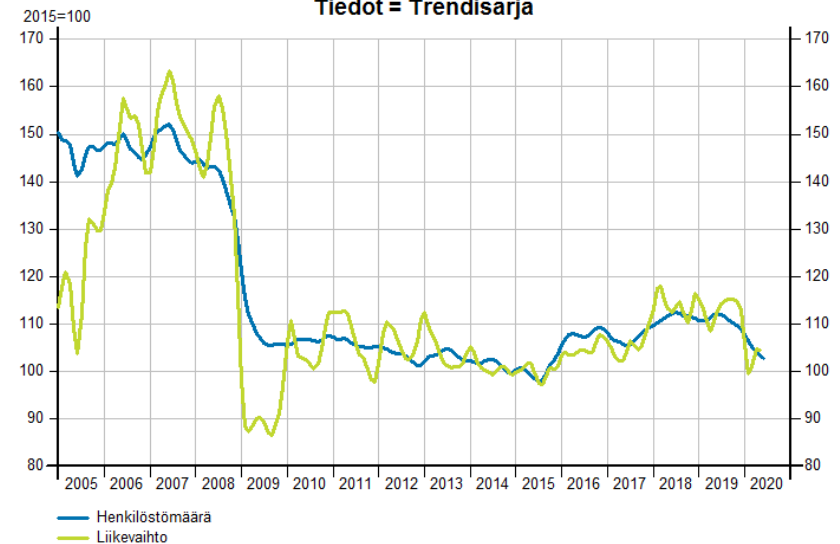
Biotalous henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2018 aikana yhteensä 4,5 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Toimialan henkilöstömäärä kehitys hiipui alaspäin vuonna 2019 väheten 0,1 %. Kuluvan vuoden tammikuussa henkilöstömäärä kasvoi 2,8 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2020 tammi-kesäkuussa henkilöstömäärä väheni yhteensä 5,7 %. Huhti-kesäkuussa vähenemistä oli 8,4 %.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta

Sarja = Biotalous

Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

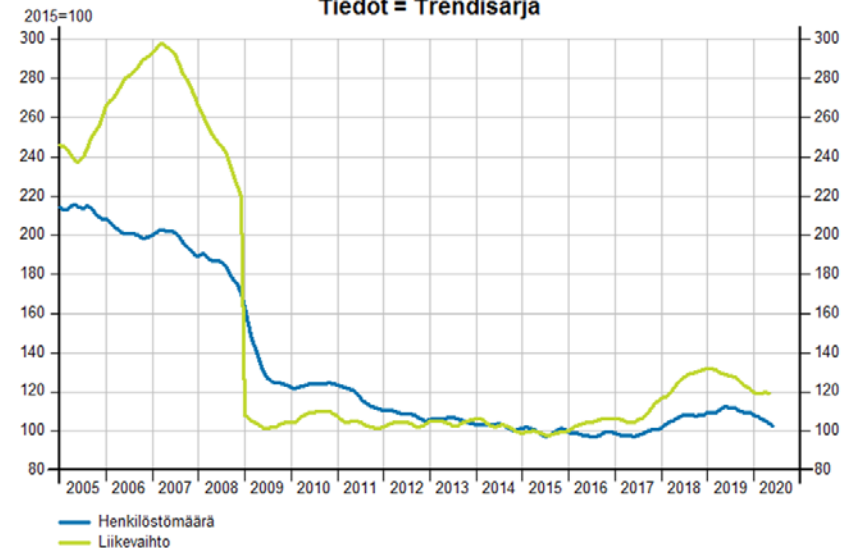
Metsä- ja puuklusterin liikevaihdon kehitys oli vahvaa vuonna 2018. Liikevaihto kasvoi yhteensä vuoden 2018 aikana 17,5 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2019 alkupuolella toimialan liikevaihto jatkoi kasvuaan Kainuussa. Tammi-kesäkuussa metsä- ja puuklusterin toimialan liikevaihto kasvoi yhteensä 6,4 prosenttia vuoden takaisesta. Vuoden 2019 loppupuolella toimialan liikevaihdon kasvu hiipui. Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihto väheni 3,0 prosenttia vuotta aiemmasta. Koko vuonna 2019 metsä- ja puuklusterin toimialan liikevaihto kasvoi yhteensä 1,5 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuoden 2020 tammi-maaliskuussa toimialan liikevaihto romahti 13,8 prosenttia vuotta aiemmasta. Huhtikuussa toimialan kehitys piristyi 1,8 prosentin kasvuun, mutta toukokuussa liikevaihto puolestaan väheni 15,5 prosenttia. Tammi-toukokuussa liikevaihto väheni 10,4 % ja maaliskoukokuussa -6,4 %.

Metsä- ja puuklusterin henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2018 yhteensä 8,0 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna. Toimialan henkilöstömäärän kehitys jatkoi kasvuaan myös vuonna 2019. Kasvua kertyi koko vuonna 2019 yhteensä 3,9 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla toimialan henkilöstömäärä kasvoi 5,6 prosenttia ja toisella vuosipuoliskolla 2,2 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin ajankohtiin. Kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla metsä- ja puuklusterin kehitys oli laskusuuntaista. Vuoden 2020 tammi-maaliskuussa metsä- ja puuklusterin henkilöstömäärä väheni 1,3 prosenttia vuotta aiemmasta ja huhti-toukokuussa 9,4 prosenttia verrattuna vuotta aiempaan. Tammi-kesäkuussa vähenemistä oli 5,4 % ja huhti-kesäkuussa -9,5 %.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta
Sarja = Metsä- ja Puuklusteri
Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Energiaklusterin liikevaihto kasvoi vuoden 2018 aikana yhteensä 1,5 prosenttia vuotta aiemmasta. Toimialan liikevaihdon kehitys oli laskusuuntaista vuoden 2019 alkupuolella. Tammi-kesäkuussa 2019 energiaklusterin liikevaihto väheni 20,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Toimialan liikevaihdon kehitys kääntyi kasvuun vuoden loppupuolella. Heinä-joulukuussa toimialan liikevaihto kasvoi 5,4 prosenttia. Koko vuonna 2019 Kainuun maakunnan energiaklusterin liikevaihto supistui yhteensä 9,3 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna.

Vuonna 2020 tammi-maaliskuussa toimialan liikevaihto romahti 14,6 prosenttia vuoden takaisesta. Huhtikuussa 2020 liikevaihto kasvoi 16,6 prosenttia ja toukokuussa puolestaan väheni 12,5 prosenttia edellisvuodesta. Tammi-toukokuussa vähenemistä oli -6,7 % ja maaliskoukokuussa 0,3 %.

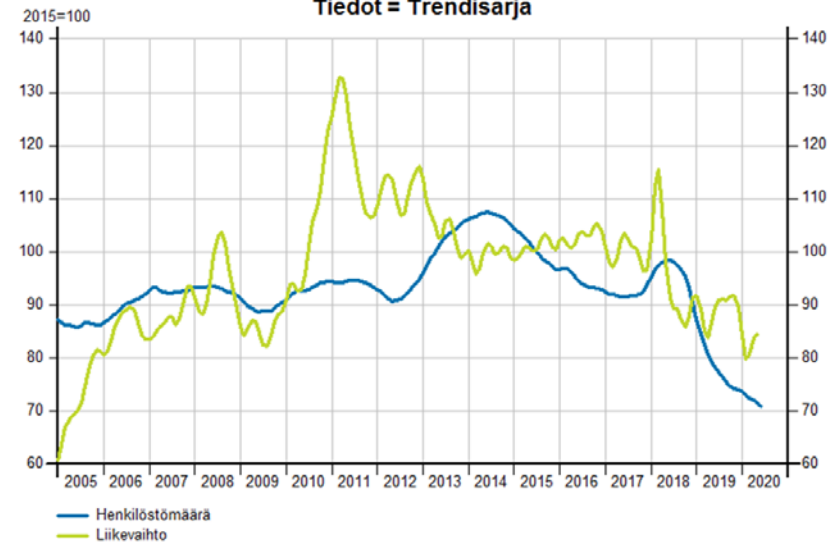
Energiaklusterin henkilöstömäärän kehitys oli vuoden 2018 aikana noususuuntaista. Toimialan henkilöstömäärä kasvoi koko vuonna yhteensä 11,8 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2019 aikana toimialan henkilöstömäärän kehitys romahti laskusuuntaiseksi. Tammi-kesäkuussa 2019 henkilöstömäärä laski yhteensä 23,9 prosenttia ja heinä-joulukuussa laskua kertyi 24,4 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin ajankohtiin. Koko vuonna energiaklusterin toimialan henkilöstömäärä laski yhteensä 24,2 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuoden 2020 alkupuolella energiaklusterin henkilöstömäärä jatkoi laskuaan. Tammi-maaliskuussa 2020 energiaklusterin henkilöstömäärä väheni 10,6 prosenttia ja huhti-kesäkuussa 5,8.

prosenttia vuotta aiemmasta. Tammi-kesäkuussa henkilöstö väheni 8,2 %

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta
Sarja = Energiaklusteri
Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Elintarvikeklusterin liikevaihdon kehitys jäi vuonna 2018 samalle tasolle kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2019 aikana toimialan liikevaihdon kehitys oli kasvusuuntaista. Vuoden 2019 alkupuolella tammi-kesäkuussa elintarvikeklusterin liikevaihto kasvoi 0,3 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden loppupuolella toimialan liikevaihdon kasvu kiihtyi voimakkaasti. Heinä-joulukuussa 2019 liikevaihto kasvoi 22,2 prosenttia vuotta aiemmasta. Koko vuonna 2019 toimialan liikevaihto kasvoi yhteensä 12,3 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Kuluvan vuoden tammi-toukokuussa elintarvikeklusterin liikevaihdon kehitys oli vaihtelevaa. Tammikuussa kasvua oli 3,1 ja helmikuussa liikevaihto kiihtyi 57,4 prosentin kasvuun vuotta aiemmasta. Maaliskuussa toimialan liikevaihto romahti 22,5 prosenttia vuotta aiemmasta. Huhtikuussa liikevaihto kohosi 3,8 prosenttia ja toukokuussa laski 13,3 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Yhteensä liikevaihto kohosi 5,7 % tammi-toukokuussa, mutta väheni maaliskuu-toukokuussa 10,7 %.

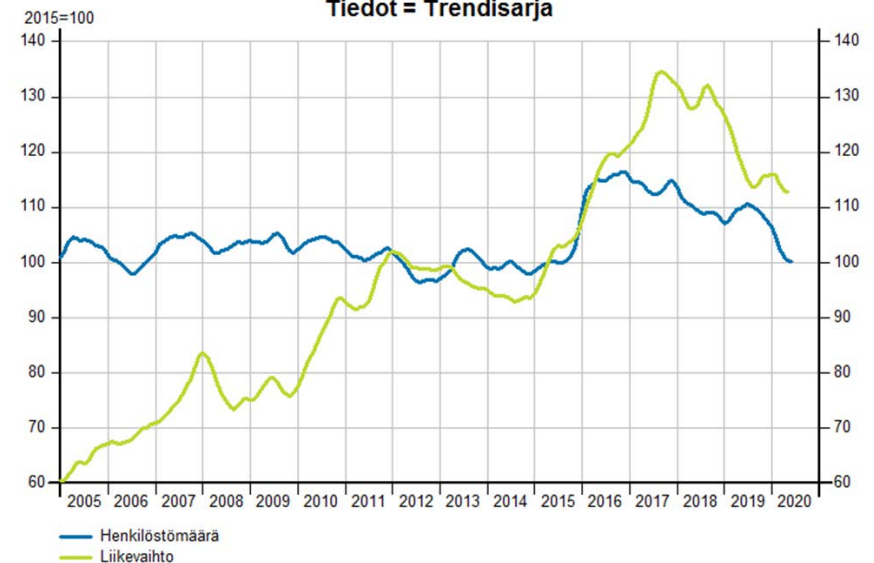
Elintarvikeklusterin henkilöstömäärän kehitys oli laskusuuntaista vuoden 2019 alkupuolella. Tammi-kesäkuussa 2019 toimialan henkilöstömäärä laski yhteensä 2,7 prosenttia. Vuoden loppupuolella henkilöstömäärän kehitys piristyi hieman. Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla toimialan henkilöstömäärä kasvoi yhteensä 0,8 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 aikana toimialan henkilöstömäärä väheni yhteensä 0,9 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuoden 2020 tammikuussa elintarvikeklusterin henkilöstömäärä kasvoi 3,6 prosenttia ja helmikuussa vielä 0,4 prosentin vuotta aiemmasta. Maaliskuusta kesäkuuhun henkilöstömäärä laski jokaisen kuukauden aikana. Maaliskuussa toimialan

henkilöstömäärä laski 8,2 prosenttia, huhtikuussa 10,4 prosenttia, toukokuussa 8,6 ja kesäkuussa 8,7 prosenttia. Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla toimialan henkilöstömäärä väheni yhteensä 5,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta
Sarja = Elintarvikeklusteri
Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kaivannaistoiminnan liikevaihto jatkoi vuoden 2017 tapaan vahvaa kasvuaan myös vuonna 2018 Kainuun maakunnassa. Vuositasolla tarkasteltuna liikevaihto kasvoi yhteensä 32,9 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 alkupuolella toimialan liikevaihdon kehitys kääntyi laskuun. Vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla kaivannaistoiminnan liikevaihto väheni 14,6 prosenttia. Vuoden 2019 loppupuolella toimialan liikevaihdon kasvu kääntyi nousuun. Heinä-joulukuussa 2019 kaivannaistoiminnan liikevaihto kasvoi 12,1 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 aikana kaivannaistoiminta toimialan liikevaihto supistui yhteensä 0,9 prosenttia.

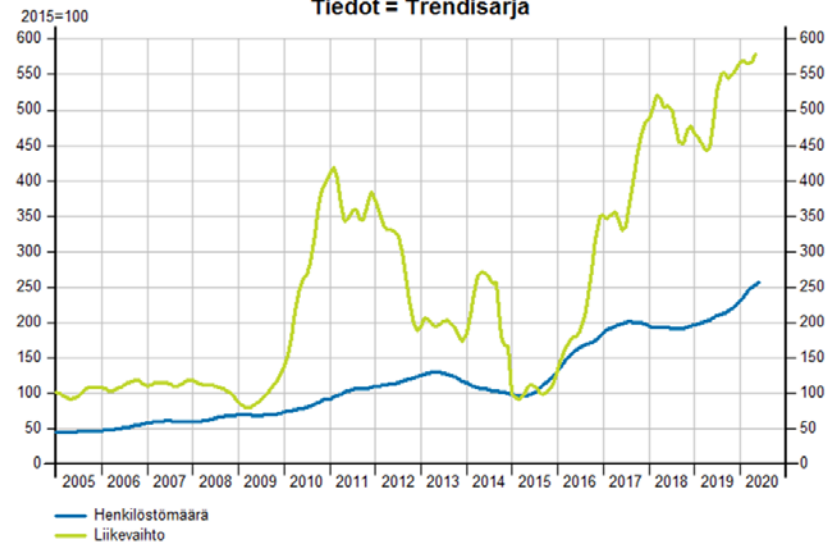
Vuoden 2020 alkupuolella kaivannaistoiminnan liikevaihto kohosi voimakkaasti. Tammi-maaliskuussa 2020 toimialan liikevaihto kasvoi 26,9 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Huhtikuussa liikevaihto kasvoi 21,8 prosenttia ja toukokuussa kasvu kiihtyi 58,6 prosenttiin vuoden takaiseen verrattuna. Tammi-toukokuussa kasvua oli yhteensä 32,9 %.

Kainuun maakunnan kaivannaistoiminnan henkilöstömäärä väheni vuonna 2018 yhteensä 4,2 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2019 aikana toimialan henkilöstömäärän kehitys kääntyi kasvuun. Kasvua kertyi koko vuonna yhteensä 8,4 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2019 tammi-kesäkuussa henkilöstömäärä kasvoi 7,4 prosenttia ja heinä-joulukuussa 9,6 prosenttia vuotta aiemmasta.

Vuoden 2020 alkupuolella kaivannaistoiminnan henkilöstömäärän kehitys kiihtyi voimakkaaseen kasvuun. Kasvua kertyi tammi-maaliskuussa 17,0 prosenttia ja huhti-kesäkuussa 26,6 prosenttia vuotta aiemmasta. Tammi-kesäkuussa kasvua oli 21,8 %.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta
Sarja = Kaivannaistoiminta
Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Matkailuklusterin liikevaihdon kehitys oli edellisen vuoden tapaan kasvusuuntaista vuoden 2018 aikana. Toimialan liikevaihto kasvoi vuoden 2018 aikana yhteensä 1,9 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Toimialan liikevaihto oli noususuuntaista vielä vuoden 2019 alkupuolella. Tammi-kesäkuussa 2019 liikevaihto nousi 3,0 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla toimialan liikevaihdon kehitys hiipui laskusuuntaiseksi. Liikevaihto väheni heinä-joulukuussa yhteensä 1,2 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna. Vuositasoa tarkasteltaessa matkailuklusterin toimialan liikevaihto kasvoi vuonna 2019 yhteensä 0,8 prosenttia.

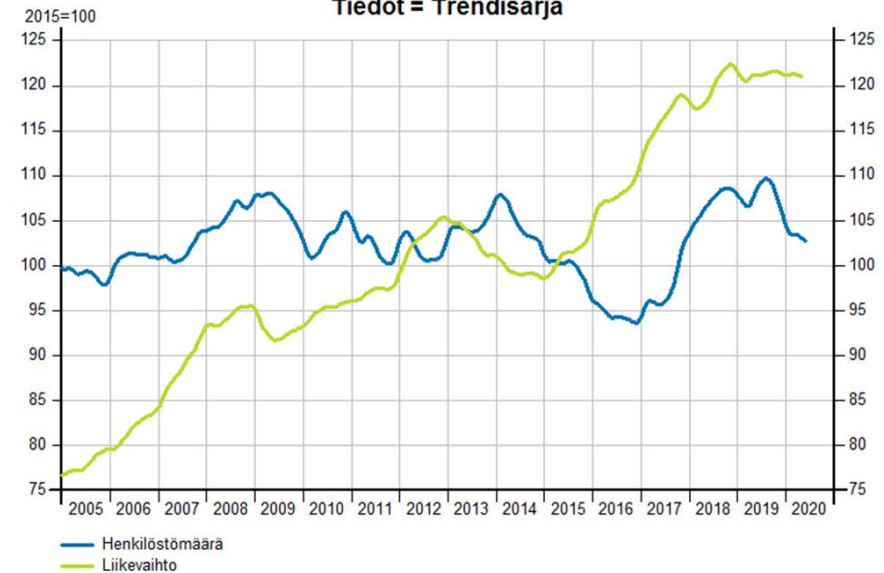
Vuoden 2020 alkupuolella matkailuklusterin liikevaihto väheni tammikuussa -3,7 %, mutta nousi helmikuussa 4,8 %. Maaliskuussa koronan vaikutus alkoi näkyä ja liikevaihto romahti -23,4 %. Huhtikuussa tilanne vaikeutui entisestään ja liikevaihto romahti jopa 52,9 %. Toukokuussa pudotus oli 45,1 prosenttia vuoden takaisesta. Tammi-toukokuussa liikevaihto väheni yhteensä 24,1 %. Maalis-toukokuun pudotus oli -40,5 %.

Matkailuklusterin henkilöstömäärän kehitys jatkoi kasvuaan edellisen vuoden tapaan myös vuonna 2018. Vuositasolla tarkasteltuna henkilöstömäärä kasvoi yhteensä 10,0 prosenttia vuoden 2018 aikana. Matkailuklusterin henkilöstömäärän kehitys hiipui vuoden 2019 aikana, mutta pysyi kuitenkin hienoisesti kasvusuuntaisena. Vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla henkilöstömäärä kasvoi 1,3 prosenttia ja toisella vuosipuoliskolla 0,5 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 aikana henkilöstömäärä kasvoi yhteensä 0,9 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla matkailualan henkilöstömäärä romahti voimakkaaseen laskuun. Vähennystä kertyi

vuoden 2020 tammi-kesäkuussa yhteensä 18,1 prosenttia. Tammi-maaliskuussa laskua oli 3,6 prosenttia, mutta huhti-kesäkuussa koronavaikutusten iskettyä henkilöstömäärä romahti 32,7 prosenttia.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta
Sarja = Matkailuklusteri
Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

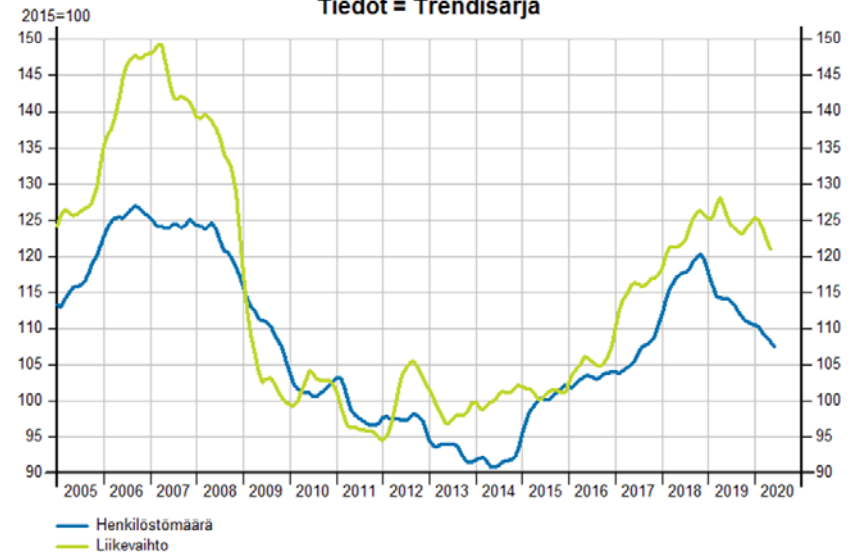
ICT- ja elektroniikkaklusterin liikevaihto kohosi vuonna 2018 yhteensä 7,4 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2019 alkupuolella toimialan liikevaihdon kehitys oli edelleen noususuuntaista. Tammi-kesäkuussa 2019 liikevaihto kohosi 3,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Toimialan liikevaihdon kehitys kääntyi vuoden loppupuolella laskuun. Vuoden 2019 heinä-joulukuussa ICT- ja elektroniikkaklusterin liikevaihto supistui 2,3 prosenttia. Koko vuonna toimialan liikevaihto kasvoi yhteensä 0,4 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä toimialan liikevaihto oli 5,3 prosentin kasvussa. Huhtikuussa ja toukokuussa 2020 toimialan liikevaihto oli laskusuuntaista. Huhtikuussa liikevaihto romahti 20,0 prosenttia ja toukokuussa 9,7 prosenttia vuoden takaisesta. Tammi-toukokuussa liikevaihto väheni 2,7 % ja maaliskoukokuussa 7,1 %.

ICT- ja elektroniikkaklusterin henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2018 yhteensä 11,1 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Toimialan henkilöstömäärän kehitys hiipui vuonna 2019. Vuoden 2019 tammi-kesäkuussa toimialan henkilöstömäärä väheni 1,2 prosenttia ja heinä-joulukuussa 6,6 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin ajanjaksoihin. Vuoden 2019 aikana toimialan henkilöstömäärä väheni yhteensä 3,9 prosenttia vuotta aiemmasta. Toimialan henkilöstömäärän kehitys jatkui laskusuuntaisena vuoden 2020 alkupuoliskolla. ICT- ja elektroniikkaklusterin henkilöstömäärä laski yhteensä 5,2 prosenttia vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Huhti-kesäkuussa vähennystä oli -6,3 %.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta
Sarja = ICT- ja Elektroniikkaklusteri
Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Metalliklusterin liikevaihdon kehitys oli laskusuuntaista vuoden 2018 aikana. Koko vuonna 2018 toimialan liikevaihto väheni yhteensä 10,3 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Metalliklusterin liikevaihdon kehitys kääntyi kasvuun vuoden 2019 alkupuolella Kainuun maakunnan alueella. Tammi-kesäkuussa 2019 toimialan liikevaihto kasvoi Kainuussa yhteensä 20,3 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Toimialan liikevaihdon kasvu hiipui vuoden loppupuolella laskusuuntaiseksi. Heinä-joulukuussa 2019 metalliklusterin liikevaihto väheni 8,6 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuositasoa tarkasteltaessa liikevaihto kasvoi vuonna 2019 yhteensä 6,1 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2020 tammi-maaliskuussa liikevaihto jäi edellisen vuoden tasolle (-0,1 %). Huhtikuussa 2020 liikevaihto ampaisi 20,4 prosentin kasvuun. Toukokuussa toimialan liikevaihto romahti 28,2 prosenttia vuoden takaisesta. Tammi-toukokuun liikevaihto väheni yhteensä 1,6 % ja maaliskoukokuussa 1,5 %.

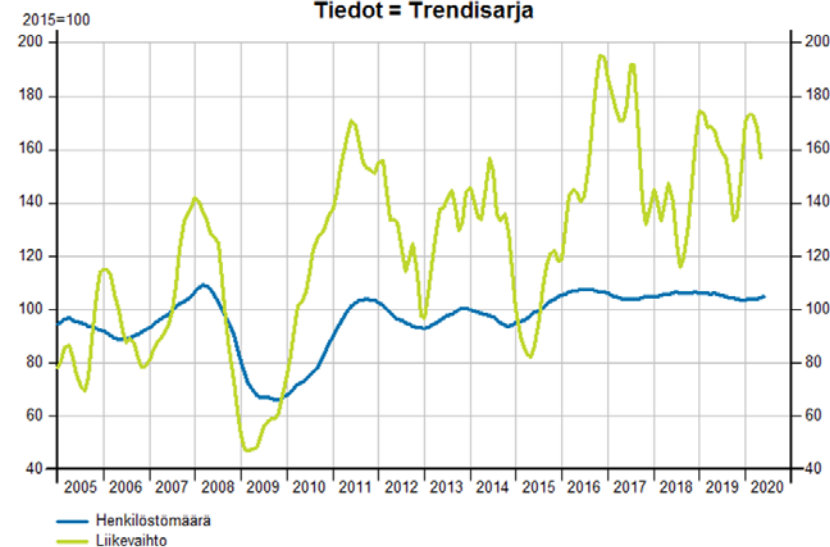
Metalliklusterin henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2018 yhteensä 1,4 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna. Vuoden 2019 alkupuolella tammi-kesäkuussa toimialan henkilöstömäärä oli vielä kasvussa. Kasvua kertyi tuolloin 1,8 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2019 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla toimialan henkilöstömäärä puolestaan väheni 3,2 prosenttia. Vuositasolla tarkasteltaessa toimialan henkilöstömäärä väheni yhteensä 0,7 prosenttia. Vuoden 2020 alkupuolella henkilöstömäärä pysytteli laskusuuntaisena, mutta nousi huhtikuussa 1,9 % ja kesäkuussa 2,5 %. Tammi-kesäkuussa henkilöstömäärä väheni yhteensä 1,9 prosenttia vuoden takaisesta ja huhti-kesäkuussa 1,1 %.

Trendivertailu Kainuun maakunnassa kärkitoimialat

Alue = Kainuun maakunta

Sarja = Metalliklusteri

Tiedot = Trendisarja

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kainuun näyttää toistaiseksi selvinneen kokonaisuutena hieman muuta maata paremmin koronapandemian vaikutusten ensimmäisestä aallosta lähinnä kaivostoiminnan vahvan kasvun ansioista. Kainuun laaja elinkeinorakenne myös kasvattaa Kainuun iskukykyä. Kainuun matkailusektorilla tehtiin jopa kaikkien aikojen ennätysä heinäkuussa. Toisaalta vaikutukset voivat iskeä Kainuuseen viiveellä ja selvää on, että monet yritykset erityisesti matkailu- ja palvelusektorilla ovat monin paikoin hätää kärsimässä. Pitkittyvä lentomotti ja mahdollisesti lisääntyvät rajoitustoimet huonontavat tilannetta entisestään. Vaikka rajoituksia purettaisiinkin, ei ihmisten käytös muutu hetkessä. Myös toimialojen sisällä voi olla suuria eroja. Toiset yritykset kasvavat, toiset näivettyvät koronakurimuksessa toimialojen sisällä. Kainuussa ollaan laatimassa selviytymissuunnitelmaa koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleenrakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi.

Seuraava suhdannepäivitys julkaistaan joulukuussa 2020.

Taustatiedot ja käsitteet

Kainuun maakunnan tulevien vuosien kehittämispainotuksia linjaavassa Kainuu -ohjelmassa Kainuun kehittämisen kärjiksi vuosiksi 2018–2021 on valittu matkailu, teknologiateollisuus, biotalous sekä kestävä kaivannaistoiminta. Tilastokeskus (Asiakaskohtainen suhdannepalvelu) tuottaa Kainuun liitolle kaksi kertaa vuodessa suhdannetietoja, jotka seuraavat näiden kehittämisen kärkinä olevien toimialojen kehitystä. Biotaloutta tarkastellaan kokonaisuutena, mutta myös siihen liittyvien alojen (energia-, elintarvike sekä metsä- ja puuklusteri) kehitystä erikseen. Tilastoinnissa toimialojen suhdanteita on tarkasteltu liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehityksen avulla.

Asiakaskohtaisen suhdannepalvelun tuottamat kuukausitason indeksit mittaavat tarkasteltavan muuttujan muutosta suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2015 (2015=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon kausiveroaineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja.

Indeksien laskenta perustuu muutosestimointiin ja laskennassa käytetään ns. paneelimenetelmää. Menetelmässä vertaillaan tarkasteltavan kuukauden ja edellisen vuoden vastaavan kuukauden vertailukelpoisia havaintoja huomioimalla muun muassa yritysjärjestelyt ja kirjanpitoon liittyvät raportointikäytännön muutokset. Aineisto kattaa myös aloittaneet ja lopettaneet yritykset.

Alkuperäinen indeksi sisältää kaiken kuukausittaisen vaihtelun toimialalla. Alkuperäisen indeksin lisäksi lasketaan myös kausitasoitettut ja trendisarjat.

Kausitasoitettu sarjasta on poistettu vuoden sisäinen systemaattinen vaihtelu. Kausivaihtelun aiheuttaa usein jokin ei-taloudellinen ilmiö, kuten säätilojen ja vuodenaikojen vaihtelu ja ihmisten toimintatavat.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.

Muutosprosentit on laskettu alkuperäisestä indeksisarjasta ja ne vertaavat tarkasteltavan ajanjakson kehitystä aina edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Esimerkiksi tammikuuta 2011 verrataan tammikuuhun 2010. Neljännes-, puolivuosi- ja vuosimuutosprosentit lasketaan vertaamalla alkuperäisen indeksisarjan halutun ajanjakson indeksipistelukujen summaa edellisen vuoden vastaavaan summaan.

Yritysten ja toimipaikkojen kuukausittaisissa kertymässä on mukana ne aineiston yritykset tai toimipaikat, jotka ovat tarkasteltavasta muuttujasta riippuen tuottaneet liikevaihtoa, maksaneet palkkoja tai joilla on ollut kokopäivätyöllisiä. Aineiston uusimpien kuukausien lukumäärätiedolla voi arvioida aineiston kertymistä. Viralliset yritysten ja toimipaikkojen vuositasoiset lukumäärät tuottaa

Tilastokeskuksen yritysrekisteri. Yritysrekisterin vuositasoiset lukumäärätiedot sisältyvät myös rakennetietoihin.

Asiakaskohtainen suhdannepalvelu on uudistanut euroestimaattien tuotantotapaa keväällä 2014. Uudessa menetelmässä eurojen tasotietona käytetään yhtenäisesti indeksien perusvuotta (vuosi 2015=100), ei siis yritysrekisterin uusinta vuositilastoa kuten aiemmin. Uuden menetelmän myötä toimialojen euroestimaattisarjat eivät enää jatkossa muutu koko aikasarjan osalta, vaan tiedot päivittyvät ainoastaan samalta ajalta kuin indeksisarjatkin.

Muuttujat

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agentuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivä-työllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Lisätietoja:

Henna Sormunen

Erityisasiantuntija

Kainuun liitto

henna.sormunen@kainuu.fi

p. +358444100733

Lisätietoja laskennan tuloksista ja suhdannepalvelusta:

Tilastokeskuksen suhdannepalvelu palvelut.suhdanne@tilastokeskus.fi